

RSPO

Roundtable on Sustainable Palm Oil

การผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนตามกรอบ RSPO
หลักการและเกณฑ์กำหนดของประเทศไทย (TH-NI)
สำหรับเกษตรกรรายย่อย

การจัดทำตัวชี้วัดและแนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยในการรับรองกลุ่ม
ภายใต้กรอบ RSPO

ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารของ RSPO เมื่อ 9 ตุลาคม 2012

บทนำ

คณะกรรมการเฉพาะกิจสำหรับเกษตรกรรายย่อยที่ได้รับการแต่งตั้งจึงได้พัฒนาตัวชี้วัดที่จำเป็นตามข้อกำหนดของ RSPO

และแนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยและผู้จัดการกลุ่มภายใต้การรับรองกลุ่มโดยผ่านกระบวนการรับฟังความเห็นจากสาธารณะและปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนที่โปร่งใส โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมัน รวมทั้งการทดสอบตัวชี้วัดในภาคสนาม หลังจากนั้นจึงนำตัวชี้วัดและแนวปฏิบัติมาผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำตัวชี้วัดและแนวปฏิบัติของประเทศไทยเพื่อการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนภายใต้กรอบ RSPO (Thailand's National Interpretation Working Group on the Principles and Criteria for Sustainable Palm Oil, TH-NIWG) เพื่อสรุปเป็นร่างสุดท้าย

น อ ก จ า ก นั้ น แ ล้ ว คณะทำงานยังได้นำข้อเสนอแนะและคำแนะนำต่างๆของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและกลุ่มผู้สนใจในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มมาประกอบการพิจารณาเพื่อประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของประเทศด้วย

ร่างเอกสารฉบับนี้ มีพื้นฐานแนวคิดและอ้างอิงเอกสารจำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ เอกสารการตีความหลักการและเกณฑ์กำหนดของ RSPO สำหรับการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มที่ยั่งยืนของประเทศไทย ฉบับลงวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2552 เอกสารแนวปฏิบัติสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระภายใต้การรับรองกลุ่มของ RSPO ฉบับลงวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2553 และเอกสารมาตรฐานของ RSPO สำหรับการรับรองกลุ่ม ฉบับลงวันที่ 26 สิงหาคม 2553 ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย Proforest

ส่วนการจัดแบ่งกลุ่มตัวชี้วัดว่าเป็นตัวชี้วัดหลักหรือตัวชี้วัดรองนั้น เป็นไปตามการตีความของคณะกรรมการเฉพาะกิจสำหรับเกษตรกรรายย่อย (Thailand's Task Force for Smallholder, TH-TSF) ซึ่งผ่านความเห็นชอบและแต่งตั้งจากคณะกรรมการจัดทำตัวชี้วัดและแนวปฏิบัติของประเทศไทยเพื่อการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนภายใต้กรอบ RSPO (TH- NIWG)

โดยเหตุที่ การปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศไทยเป็นการดำเนินการโดยเกษตรกรรายย่อย คิดเป็นจำนวน ร้อยละ 96 ของผู้ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ หรือเป็นพื้นที่เพาะปลูกร้อยละ 76 ของพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ จึงเห็นได้ว่าการปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศไทยจะเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรายย่อยซึ่งเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ของประเทศ ความสำคัญในการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มที่ยั่งยืนในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมสำหรับเกษตรกรรายย่อยจึงมีนัยสำคัญต่อรายได้ครัวเรือนเพื่อการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า การขยายพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันในปัจจุบันเพื่อตอบสนองต่อนโยบายการผลิตพลังงานทดแทนทางชีวภาพ

องภาครัฐ และการขยายความต้องการบริโภคน้ำมันพืช นั้น ในทางหนึ่ง เป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตของพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรของพืชเศรษฐกิจอื่นๆ เช่น ข้าว ยางพารา และ ผลไม้ เป็นต้น มาเป็นปาล์มน้ำมันซึ่งให้ผลตอบแทนสูงในเชิงเศรษฐกิจ และอีกทางหนึ่ง มาจากการเข้าทำการเกษตรในเขตพื้นที่เสื่อมโทรมของเกษตรกรรายย่อยในชุมชนท้องถิ่นซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับการดูแลโดยภาครัฐในฐานะที่เป็นการถ่ายทอดสิทธิทำกินจากรุ่นสู่รุ่น

มาตรฐานเกษตรกรรายย่อยภายใต้การรับรองกลุ่มฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นให้เป็นไปตามข้อกำหนดของการตีความหลักการและเกณฑ์กำหนด RSPO ของประเทศ และ มาตรฐานเกษตรกรรายย่อยภายใต้การรับรองกลุ่มของ RSPO ซึ่ง TH-NIWG ได้กำหนดค่าจำกัดความของเกษตรกรรายย่อยไว้ กล่าวคือ เป็นผู้ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันต่ำกว่า 312.5 ไร่ และอาจให้ครอบครัวผู้ปลูกปาล์มน้ำมันขนาดเล็กถึงกลางอิสระที่มีพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันระหว่าง 312.5 – 6,250 ไร่ ซึ่งประสงค์จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรรายย่อยได้อีกด้วย ทั้งนี้การรวมกลุ่มเป็นไปโดยความสมัครใจของเกษตรกรรายย่อย ไม่ว่าจะเป็กรณีใดๆ เพื่อให้มีการบริหารจัดการระบบการควบคุมภายใน เช่น การวางระบบเอกสาร การรับและการพ้นจากสมาชิกภาพของกลุ่ม และขั้นตอนการปฏิบัติงานต่างๆ เป็นต้น ที่มีประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดต่อสมาชิกกลุ่มที่พร้อมขอรับการรับรองแบบกลุ่มจากหน่วยรับรองที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐาน RSPO และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มที่ยั่งยืนในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม โดยที่ผลิตผลปาล์มน้ำมันที่ได้จากการรับรองจะอยู่ในรูปทะเลาะปาล์มน้ำมันสดสำหรับเกษตรกรรายย่อยอิสระ ในกรณีที่ เกษตรกรรายย่อยเกิดจากการรวมตัวโดยโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มที่มีสวนปาล์มน้ำมันของตนเอง จะถือว่าเป็นเกษตรกรรายย่อยในโครงการที่ผลิตผลปาล์มน้ำมันจากการรับรองที่ส่งให้โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มจะ อยู่ในรูปน้ำมันปาล์มดิบ

นอกจากนั้นแล้ว โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มหรือสหกรณ์การเกษตรที่ไม่มีสวนปาล์มน้ำมันของตนเอง (Stand alone mill) ซึ่ง มีอยู่ มาก ราย ตาม พื้นที่ เพาะ ปลูก ปาล์ม น้ำมัน ใน ประเทศไทย จะมีบทบาทสำคัญในห่วงโซ่อุปทานโดยเข้ามามีส่วนร่วมเป็นแหล่งรองรับวัตถุดิบปาล์มน้ำมันจากสมาชิกซึ่งเป็น เกษตรกรรายย่อย และรวมไปถึงการเป็นคนกลางในการรวมกลุ่มเพื่อขอรับการรับรองแบบกลุ่ม และ การ จัด หา บั จ จั ย ก า ร ผลิต ให้ แก่ ส ม า ชิ ก ก ลุ่ ม อี ก ทั้ง ยัง มี ส่วน ใน การ สร้าง ความ เชื่อ มั่น ว่า จะ สามารถ กำหนด ราคา ทะละาะปาล์ม น้ำมัน สด ที่ เป็น ธรรม ตาม คุณ ภาพ ปาล์ม น้ำมัน และ น้ำมัน ปาล์ม ให้ แก่ เกษตรกร ราย ย่อย ใน กลุ่ม ที่ จัด ตั้ง ขึ้น ได้ เป็น อย่าง ดี

อ ย่ ง ำ ง ไ ร ก็ ต ำ ม โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มหรือสหกรณ์การเกษตรที่ไม่มีสวนปาล์มน้ำมันของตนเองต้องเป็นโรงงานที่ผ่านการรับรองตามหลักการของระบบการรับรองตามห่วงโซ่ (Supply Chain Certification Systems) ตามข้อกำหนดของ RSPO

และเปิดโอกาสให้โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มหรือสหกรณ์การเกษตรที่ไม่มีสวนปาล์มน้ำมันของตนเองสามารถแปลง
ทะลายปาล์มน้ำมันสดที่ได้รับการรับรองเป็นน้ำมันปาล์มดิบที่ได้รับการรับรองตามรูปแบบการควบคุมตามห่วงโซ่
เช่น การรับรองน้ำมันปาล์มดิบตามระบบบัญชี (Mass Balance) เป็นต้น

TH-NIWG หวังเป็นอย่างยิ่งว่า มาตรฐานเกษตรกรรรายย่อยภายใต้การรับรองกลุ่มฉบับนี้
จะมีการนำไปปฏิบัติโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนและนำไปสู่การผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มที่ยั่งยืนใน
เชิงเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อมของประเทศ ต่อไป

คณะทำงานตีความหลักการและเกณฑ์กำหนดสำหรับการผลิตปาล์มน้ำมันและ
น้ำมันปาล์มที่ยั่งยืนของประเทศไทย
วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2554

หลักการข้อที่ 1: ความมุ่งมั่นให้เกิดความโปร่งใส

เกณฑ์กำหนด 1.1

ผู้ปลูกปาล์มนี้ และผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์ข้อกำหนดของ RSPO อย่างเพียงพอให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และ กฎหมาย โดยใช้ภาษา และ รูปแบบที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างจริงจัง

ตัวชี้วัดหลัก

1.1.1 บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการร้องขอ และการตอบสนอง ตลอดจนมีการจัดเก็บรักษาบันทึกตามระยะเวลาที่ระบุไว้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- มีการดำเนินการในเรื่องการรับเรื่องร้องขอและการตอบสนองต่อการขอข้อมูลของสมาชิกกลุ่มและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องอย่างรวดเร็ว และสร้างสรรค์
- มีบันทึกขอร้องขอและการตอบสนองโดยกลุ่ม ทั้งนี้ให้พิจารณาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์กำหนดข้อ 1.2 และเกณฑ์กำหนดข้อ 6.3
- จัดเก็บรักษาบันทึก ตามระยะเวลาที่กำหนดตามความจำเป็นและเหมาะสม
- จัดทำระบบเอกสารกลุ่ม รวมถึงเอกสารการฝึกอบรมอย่างง่ายตามเกณฑ์กำหนด 2.1 และ 8.1 ให้พร้อมต่อการร้องขอโดยสมาชิกกลุ่ม

เกณฑ์กำหนด 1.2

เอกสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการต้องเปิดเผยต่อสาธารณะ ยกเว้นเอกสารที่เป็นความลับทางการค้า หรือเอกสารที่หากเปิดเผยแล้วอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือสังคม

ตัวชี้วัดหลัก

1.2.1 เอกสารการบริหารจัดการของกลุ่มเกี่ยวกับกฎหมาย สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมเปิดเผยต่อสาธารณะ อย่างน้อยที่สุดได้แก่ เอกสารสิทธิที่ดิน เอกสารการใช้ที่ดิน หรือสิทธิในการใช้ที่ดิน และข้อตกลงระหว่างสมาชิกกลุ่มและผู้จัดการกลุ่ม

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- แลกเปลี่ยนข้อมูลและให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐาน RSPO แก่สมาชิก ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารนี้
- ใ้ด้ รั บ ข้ อ มู ล สิ ท ธิ ก า ร ไ ช้ ที่ ดิ น จ า ก ส ม า ชิ ก ก ลุ่ ม หรือมีการรับรองสิทธิการใช้ที่ดินโดยไม่มีการคัดค้านจากชุมชน และผู้เสียสิทธิในการใช้ที่ดิน
- จัดทำข้อตกลงและสำเนาแก่สมาชิกกลุ่มหรือประกาศข้อตกลงที่สมาชิกต้องปฏิบัติไว้ที่สำนักงานกลุ่ม
- จัดให้มีเอกสารการบริหารจัดการของกลุ่มที่พร้อมให้แก่สมาชิกกลุ่มตามที่ร้องขอ
- หากมีเอกสารการบริหารจัดการของกลุ่มเพิ่มเติม เช่น เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตลาด การกำหนดราคา การซื้อปัจจัยการผลิต การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับปาล์มน้ำมัน และ เอกสารทางกฎหมาย สิ่งแวดล้อม และสังคมที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ควรมีพร้อมเปิดเผยให้แก่สมาชิกกลุ่ม

หลักการข้อที่ 2: การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ

เกณฑ์กำหนด 2.1

การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และกฎหมายและกฎระเบียบระหว่างประเทศที่ได้มีการให้สัตยาบันแล้ว

ตัวชี้วัดหลัก

2.1.1 หลักฐานการปฏิบัติตามกฎหมาย ที่มีนัยสำคัญและเกี่ยวข้องกับปาล์มน้ำมัน

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- เชื่อมันว่า สมาชิกในกลุ่มปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายหรือระเบียบที่มีนัยสำคัญและเกี่ยวข้อง
- มีการตรวจติดตามการปฏิบัติตามข้อกำหนด เช่น การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ขึ้นทะเบียนถูกต้อง เป็นต้น
- มีรายชื่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องซึ่งมีนัยสำคัญ และเป็นปัจจุบัน เช่น กฎระเบียบว่าด้วยสิทธิการครอบครองที่ดิน หรือสิทธิการใช้ที่ดิน กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย กฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าเกษตร มาตรฐานทะเลยาปาล์มน้ำมัน เป็นต้น

หมายเหตุ

ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งในการปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องที่ดินที่เกิดขึ้นก่อนที่หลักการและเกณฑ์กำหนด RSPO ของประเทศไทย จะได้รับการรับรอง ให้สามารถนำที่ดินแปลงนั้นๆออกจากการขอการรับรองได้

เกณฑ์กำหนด 2.2

มีหลักฐานแสดงสิทธิการใช้ที่ดิน และไม่ถูกคัดค้านสิทธิโดยชุมชนท้องถิ่นที่แสดงสิทธิในการใช้ที่ดินนั้น

ตัวชี้วัดหลัก

2.2.1 เอกสาร หรือหลักฐานที่แสดงสิทธิความเป็นเจ้าของ สิทธิการใช้ที่ดิน สัญญาเช่าที่ดิน ประวัติการครอบครอง หรือการใช้ที่ดิน สิทธิตามจารีตประเพณี หรือมีการรับรองสิทธิการใช้ที่ดินโดยไม่มีการคัดค้านจากชุมชน

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- มีแผนที่ หรือผังแปลงต่าง ๆ หรือหลักฐานอื่นๆที่แสดงถึงสิทธิการถือครองที่ดิน การใช้ที่ดินของสมาชิกกลุ่ม
- ที่ดินดังกล่าวข้างต้นไม่ได้ถูกกล่าวอ้างหรือไม่ถูกคัดค้านสิทธิโดยบุคคลหรือชุมชน รวมถึงการไม่ละเมิดสิทธิทางจารีตประเพณี
- ในกรณีที่ มี ข้อพิพาท อยู่ หรือ ยังมี ข้อพิพาท ที่ ยัง ไม่ ยุติ ให้จัดหาหลักฐานการแก้ปัญหาหรือความก้าวหน้าของการแก้ปัญหาตามกระบวนการแก้ไขข้อพิพาท (เกณฑ์กำหนดข้อ 6.3 และ 6.4) และเป็นที่ยอมรับของคู่กรณีที่เกี่ยวข้องหรือหลักฐานแสดงการพิสูจน์เพิ่มเติมเกี่ยวกับการได้มาซึ่งที่ดินที่ถูกต้องตามกฎหมายและการจ่ายค่าชดเชยที่เป็นธรรมให้แก่เจ้าของที่ดินและผู้ครอบครองก่อนหน้า ทั้งนี้ ข้อพิพาทเหล่านี้เป็นที่ยอมรับอย่างอิสระและการได้ข้อมูลล่วงหน้าก่อนการยินยอม

เกณฑ์กำหนด 2.3

การใช้ที่ดินเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน ต้องไม่รุกรานสิทธิตามกฎหมายหรือตามจารีตประเพณีของผู้ใช้ที่ดินรายอื่น อย่างอิสระและได้รับข้อมูลล่วงหน้าก่อนการยินยอม

ตัวชี้วัดหลัก

- 2.3.1 ผังแปลงแสดงอาณาเขตที่ดินตามกฎหมายหรือสิทธิจารีตประเพณีที่เป็นที่ยอมรับอย่างมีส่วนร่วม (รวมถึงเกณฑ์กำหนดข้อ 7.5 และ 7.6)

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ผู้จัดการกลุ่มรวบรวมผังแปลงของสมาชิกแต่ละราย และจัดทำผังแปลงรวมทั้งกลุ่ม
- ในกรณีการได้มาของที่ดินตามกฎหมายหรือตามจารีตประเพณี ต้องมีการแสดงเอกสารพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดิน เช่น การโอนที่ดิน การซื้อขายที่ดิน การชำระเงิน หรือ การชดเชยตามข้อกำหนดใด ๆ ที่เกี่ยวกับข้อเจรจาตกลงที่แสดงรายละเอียดถึงกระบวนการยินยอม

หลักการข้อที่ 3: ความมุ่งมั่นในการทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเงินในระยะยาว

เกณฑ์กำหนด 3.1

มีแผนการบริหารจัดการที่มีเป้าหมายทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเงินระยะยาว

ตัวชี้วัดหลัก

3.1.1 แผนบริหารจัดการงบประมาณประจำปีของกลุ่ม

ตัวชี้วัดรอง

3.1.2 ในกรณีที่มีการปลุกทดแทนให้จัดทำแผนการปลุกทดแทนประจำปี
และมีการคาดการณ์อย่างเหมาะสม

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- จัดทำแผนบริหารจัดการงบประมาณประจำปีของกลุ่ม
ซึ่งแสดงถึงผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสำหรับกลุ่ม
- แผนการขยายจำนวนสมาชิก หรือพื้นที่สวนปาล์มน้ำมันของสมาชิก
- ให้สมาชิกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงบประมาณของกลุ่ม
- ควรให้สมาชิกกลุ่มเสนอแผนการปลุกทดแทนประจำปีที่เหมาะสม

ห ล ก ก า ร ขั อ ที่ 4: การใช้วิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดของผู้ปลูกปาล์มน้ำมันและผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

เกณฑ์กำหนด 4.1

มีการจัดทำขั้นตอนการดำเนินงานในรูปแบบที่เหมาะสม มีการนำไปปฏิบัติ และติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

ตัวชี้วัดหลัก

4.1.1 มีเอกสารการปฏิบัติงานของกิจกรรมหลักสำหรับการทำสวนปาล์มน้ำมัน

ตัวชี้วัดรอง

4.1.2 หลักฐานการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเอกสารการปฏิบัติงานข้างต้น

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ตั อ ง จั ด ทํ า ห รื อ จั ด ทํ า เอกสารการปฏิบัติงานในกิจกรรมหลักตามแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับปาล์มน้ำมัน
- มีการติดตามผลการปฏิบัติงานในกิจกรรมหลักของสมาชิกกลุ่ม
- จัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อทบทวนและเพิ่มพูนความรู้แก่สมาชิกกลุ่ม ตามเกณฑ์กำหนดข้อ 4.8
- จัดการฝึกอบรมให้แก่สมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการจัดบันทึกกิจกรรมต่างๆในสวนปาล์ม

เกณฑ์กำหนด 4.2

มีการปฏิบัติเพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน หรือถ้าเป็นไปได้ ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ให้อยู่ในระดับที่สามารถเก็บผลผลิตอย่างเหมาะสมและยั่งยืน

ตัวชี้วัดรอง

4.2.1 บันทึกข้อมูลการใช้ปุ๋ย หรือหลักฐานการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน

4.2.2 บันทึกข้อมูลการให้ผลผลิตจากการเก็บเกี่ยวประจำปี

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- จัดให้มีการฝึกอบรมแก่สมาชิกกลุ่มเพื่ออธิบายถึงความสำคัญเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน เช่น การสุมตัวอย่างทางใบเพื่อการวิเคราะห์ธาตุอาหาร เป็นต้น (ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 4.8)
- ติดตามการปฏิบัติงานของสมาชิกในการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน เช่น การใส่ปุ๋ย การจัดวางทางใบ การปลูกพืชคลุมดิน เป็นต้น
- สมาชิกกลุ่มควรพิจารณาแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีที่สุดสำหรับปาล์มน้ำมัน

หมายเหตุ: เนื่องจากข้อจำกัดของห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ตัวอย่างเนื้อเยื่อในพื้นที่ ผู้จัดการกลุ่มควรพิจารณาถึงการสุมตัวอย่างทางใบเพื่อการวิเคราะห์ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

เกณฑ์กำหนด 4.3

มีการปฏิบัติที่ลดและควบคุมการชะล้างพังทลายของดิน และการเสื่อมโทรมของดินให้น้อยที่สุด

ตัวชี้วัดหลัก

4.3.1 หลักฐานการบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมันเพื่อลดและป้องกันการชะล้างพังทลาย และการเสื่อมโทรมของดิน (โดยพิจารณาสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เป็นลักษณะเฉพาะเจาะจง)

ตัวชี้วัดรอง

4.3.2 การจัดทำแนวระดับลดหลั่น (terracing) หรือวิธีการอื่นๆ สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ในพื้นที่ลาดชันสูงในระหว่างหรือก่อนการปลูกทดแทน

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- จัดให้มีการฝึกอบรมแก่สมาชิกกลุ่ม เพื่ออธิบายวิธีการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน (ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 4.8) และติดตามการปฏิบัติงาน
- หลักฐานเกี่ยวกับเทคนิคที่นำไปปฏิบัติโดยสมาชิกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและพื้นที่ดินที่มีความเสื่อมโทรม เช่น
 - การจัดทำแนวระดับลดหลั่น (terracing) หรือวิธีการอื่นๆ สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ในพื้นที่ลาดชันในระหว่างหรือก่อนการปลูกทดแทน

- การคลุมดินระหว่างการปลูกปาล์มน้ำมันระยะแรก

เกณฑ์กำหนด 4.4

มีการปฏิบัติในการรักษาระดับและคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน

ตัวชี้วัดหลัก

4.4.1 หลักฐานในการลดการไหลบ่าของสารเคมีปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ รวมทั้งการรักษาเส้นทางน้ำธรรมชาติ

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- จัดให้มีคำแนะนำหรือให้ความรู้วิธีการรักษาระดับและคุณภาพแหล่งน้ำแก่สมาชิกกลุ่ม และติดตามผลการปฏิบัติงาน
- หลักฐานการปฏิบัติของสมาชิกเพื่อการรักษาระดับและคุณภาพแหล่งน้ำ เช่น
 - หลีกเลี่ยงการทำให้เกิดการปนเปื้อนต่อแหล่งน้ำธรรมชาติเท่าที่จะเป็นไปได้ จากผลการไหลบ่าของดิน ธาตุอาหาร หรือ สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
- ดูแลรักษาและฟื้นฟูสภาพพื้นที่ชุ่มน้ำ รวมถึงเส้นทางน้ำธรรมชาติและสภาพกันชนริมตลิ่ง เช่น การปลูกหญ้า การรักษาแนวต้นไม้ที่มีอยู่ในธรรมชาติริมตลิ่ง เป็นต้น
- เมื่อมีการปลูกทดแทน สมาชิกกลุ่มควรเก็บรักษาพืชพันธุ์ตามธรรมชาติไว้ และ/หรือ ปลูกพืชที่เหมาะสม เพื่อรักษาแนวตลิ่งและป้องกันการไหลบ่าของดิน ธาตุอาหาร หรือ สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

เกณฑ์กำหนด 4.5

การใช้เทคนิคการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management, IPM) ที่เหมาะสม ในการบริหารจัดการศัตรูพืช โรคพืช วัชพืช และสิ่งมีชีวิตต่างถิ่นที่นำเข้ามาอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดรอง

4.5.1 เอกสารหรือแผนการบริหารจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานสำหรับปาล์มน้ำมัน และการนำไปปฏิบัติ

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ควรให้ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจแก่สมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับ IPM (โดยผนวกวิธีทางเกษตรกรรม ชีววิธี วิธีกล วิธีทางกายภาพ - ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 4.8) เพื่อลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
- มีการจัดเก็บเอกสารวิชาการหรือแผนการบริหารจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานไว้ที่สำนักงานกลุ่ม
- ติดตามการนำเทคนิค IPM ไปปฏิบัติของสมาชิกกลุ่ม ทั้งนี้สมาชิกควรมีหลักฐานการนำเทคนิค IPM ไปปฏิบัติ เช่น การปลูกพืชอาศัยของแมลงศัตรูธรรมชาติ (เช่น พวงชมพู บานเช้าสีครีม) ในการควบคุมหนอนหน้าแมว เป็นต้น

เกณฑ์กำหนด 4.6

การใช้สารเคมีทางการเกษตรต้องไม่ทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม รวมถึงไม่ให้มีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในลักษณะของการป้องกัน ยกเว้นในกรณีที่ได้รับใบไว้ในแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดของประเทศ หากมีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชประเภท 1A หรือ 1B ตามรายการขององค์การอนามัยโลก หรือตามรายการของอนุสัญญาสต็อกโฮล์ม หรือ อนุสัญญา Rotterdam ผู้ปลูกปาล์มน้ำมันจะต้องพยายามที่จะหาทางเลือกอื่นแทนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเหล่านี้ รวมทั้งมีบันทึกไว้

ตัวชี้วัดหลัก

4.6.1 การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ที่มีการขึ้นทะเบียนภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

ตัวชี้วัดรอง

4.6.2 บันทึกการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

4.6.3 การจัดเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างเหมาะสม และปลอดภัย

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ต้องส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่ม มีการบันทึกการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ในกรณีที่มีการจ้างผู้รับเหมาในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช สมาชิกต้องบันทึกการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชด้วย
- จัดให้มีการถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช (ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 4.8) โดยเฉพาะการใช้ให้ถูกต้องเหมาะสม ในประเด็นต่อไปนี้

- การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำบนฉลากผลิตภัณฑ์ภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)
 - การใช้และจัดเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์ในการกำจัดศัตรูพืชรวมถึงอุปกรณ์ความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสมและปลอดภัย
 - อันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)
 - การกำจัดของเหลือใช้ตามขั้นตอนต่างๆที่เหมาะสมและถูกต้อง (ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 5.3)
 - การห้ามหญิงมีครรภ์ หญิงที่ให้นมบุตร หรือเด็กทำงานที่เกี่ยวข้องกับการฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช
- อาจแนะนำสมาชิกคนหนึ่งคนใดหรือลูกจ้างหรือคนงานสมาชิก (ถ้ามี) รวมทั้งผู้รับเหมาที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชไปตรวจสอบสภาพ
 - ต้องบันทึกรายชื่อสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่สมาชิกกลุ่มใช้ทั้งหมดที่แสดงถึงการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

เกณฑ์กำหนด 4.7

มีแผนด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยมีการสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และมีการนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดหลัก

4.7.1 นโยบายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของกลุ่ม และติดตามการนำไปปฏิบัติโดยสมาชิกกลุ่ม

ตัวชี้วัดรอง

4.7.2 บันทึกอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการทำงาน

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ต้องวางนโยบายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของกลุ่ม
- จัดทำขั้นตอนปฏิบัติสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินและกิจกรรมที่มีความเสี่ยงหลัก
- ให้ความรู้ประเด็นที่ควรตระหนักเกี่ยวกับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงหลักสำหรับสมาชิก เช่น การตัดทางใบ การตัดหญ้า เป็นต้น (ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 4.8)

- ส่งเสริมให้สมาชิกมีการบันทึกอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการทำงาน

เกณฑ์กำหนด 4.8

พนักงาน คนงาน เกษตรกรรายย่อย และผู้รับเหมาทั้งหมดต้องได้รับการฝึกอบรมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัดหลัก

4.8.1 แผนการฝึกอบรมต่าง ๆ และบันทึกการเข้ารับการฝึกอบรมต่าง ๆ สำหรับผู้ปฏิบัติงาน และสมาชิกกลุ่ม

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ผู้จัดการกลุ่ม ควรสร้างความตระหนักในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ และระบุชี้ความต้องการในการฝึกอบรมและจัดให้แก่สมาชิกตามการร้องขอ
- ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างสมาชิกเกี่ยวกับการทำสวนปาล์มน้ำมันที่ดี เช่น การเยี่ยมชมที่มีการจัดการที่ดี เป็นต้น
- ขอบเขตเรื่องการฝึกอบรมให้แก่สมาชิก ประกอบด้วย
 - หน้าที่ของกลุ่มและความรับผิดชอบของสมาชิกกลุ่ม
 - มาตรฐาน RSPO ที่เกี่ยวข้อง
 - การปฏิบัติตามกฎหมาย (ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 2.1)
 - ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 4.1)
 - การบริหารจัดการดินและน้ำ (ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 4.2, 4.3 และ 4.4)
 - การบริหารจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 4.5)
 - การใช้เคมีภัณฑ์ทางการเกษตร (ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 4.2 และ 4.6)
 - อาชีวอนามัยและความปลอดภัย (ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 4.7)
 - การใช้ไฟเผาและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 5.5)

ห ลั ก ก า ร ขั อ ที่ 5: ความรับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ

เกณฑ์กำหนด 5.1

มี ก า ร ร ะ บู ผล ก ะ ร ะ ท บ ด ั าน ส ี ัง แ ว ด ล ั อ ม ที่ อ า จ ก ี ด ข ี ้น จากการบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมันและโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม รวมถึงการปลูกทดแทน และมีแผนการลดผลกระทบเชิงลบและแผนส่งเสริมที่เอื้อประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งมีการดำเนินงานและตรวจติดตามเพื่อแสดงว่ามีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดหลัก

5.1.1 เอกสารการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ผู้จัดการกลุ่มต้องดำเนินการและจัดทำเอกสารการประเมินผลกระทบซึ่งพัฒนาขึ้นจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนท้องถิ่น โดยให้รวมถึงการประเมินผลกระทบในพื้นที่ของสมาชิกทุกคน นำประเด็นที่ได้จากการประเมินผลกระทบที่ได้จากการประเมินในพื้นที่ของสมาชิกแต่ละรายไปปฏิบัติ เมื่อ
 - การปลูกทดแทน หรือการขยายพื้นที่ถือครองของสมาชิก
 - การปรับสภาพพื้นที่ที่มีพรรณพืชหลงเหลืออยู่เพื่อเตรียมพื้นที่ปลูก และหลีกเลี่ยงการใช้ไฟ (ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 5.5)

เกณฑ์กำหนด 5.2

ต้องมีการระบุสถานภาพของพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์หายากหรืออยู่ในภาวะถูกคุกคาม หรือใกล้ สูญพันธุ์ และถิ่นอาศัยที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ (High Conservation Value, HCV) และมีการอนุรักษ์ซึ่งนำมาพิจารณาไว้ในแผนบริหารจัดการและการดำเนินงาน หากมีอยู่ในพื้นที่สวนปาล์มน้ำมันหรืออาจได้รับผลกระทบจากการบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมันหรือโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

ตัวชี้วัดหลัก

5.2.1 รายการพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์หายากหรืออยู่ในภาวะถูกคุกคาม หรือใกล้ สูญพันธุ์ (Rare, Threaten and Endanger Species, RTEs) และถิ่นอาศัยที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ (High Conservation Value, HCV) ที่มีอยู่ในพื้นที่สวนปาล์มน้ำมัน และพื้นที่โดยรอบ

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพซึ่งมีลักษณะวิกฤติตามที่ปรากฏในรายการพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์หายากหรืออยู่ในภาวะถูกคุกคาม หรือใกล้ สูญพันธุ์ และถิ่นอาศัยที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ (High Conservation Value, HCV) ที่มีอยู่ในพื้นที่ของกลุ่มและพื้นที่ใกล้เคียง
- ข้อมูลดังกล่าวควรแจ้งให้แก่สมาชิกกลุ่มเพื่อการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ เช่น
 - พื้นที่ที่มีการคุ้มครองในปัจจุบันซึ่งอาจได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญในพื้นที่ถือครองของสมาชิก
 - การคุ้มครองทางกฎหมายหมาย สถานภาพของประชากรและข้อกำหนดด้านถิ่นอาศัยของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์หายากหรืออยู่ในภาวะถูกคุกคาม เช่น สถานภาพการอนุรักษ์ International Union for Conservation of Nature (IUCN) และภูมิปัญญาท้องถิ่น (local wisdom) ซึ่งอาจได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญจากสมาชิก
 - การระบุถิ่นอาศัยที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ เช่นระบบนิเวศน์ที่หายากและถูกคุกคามซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญในพื้นที่ถือครองของสมาชิก
 - ในกรณีที่พบ พันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์หายากหรืออยู่ในภาวะถูกคุกคาม หรือใกล้ สูญพันธุ์ และถิ่นอาศัยที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ (High Conservation Value, HCV) ในพื้นที่ ผู้จัดการกลุ่มควรจัดให้มีมาตรการคุ้มครองที่เหมาะสม ให้ความรู้ และนำไปประยุกต์ใช้โดยสมาชิกกลุ่ม

เกณฑ์กำหนด 5.3

มีการลดของเสีย (reduced) การหมุนเวียนของเสียกลับมาใช้ใหม่ (recycled) การนำของเสียกลับมาใช้ซ้ำ (re-used) และการกำจัดของเสียที่มีลักษณะแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

ตัวชี้วัดหลัก

5.3.1 การจัดการภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืชที่ปลอดภัยและเหมาะสมและสารเคมีทางการเกษตรที่เป็นอันตรายอื่นๆ

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ตั๋ว อ ง เ ที่ อ ม ้ น ว ่า สมาชิกกลุ่มมีความพยายามในการจัดการภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืชและสารเคมีทางการเกษตรที่เป็นอันตรายอื่นๆ ในลักษณะที่แสดงถึงความรับผิดชอบ
- ให้ ความ รู้ แก่ สมาชิก ในการ ก ำ จ ัด ส าร เค มี ก ำ จ ัด ศ ู รุ พ ื ช และ บ ร ร จุ ภั ณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ของสารเคมีอื่นๆ เหลือใช้ (surplus chemical containers) อย่างเหมาะสมและปลอดภัย ทั้งนี้ควรกำจัด หรือ ทำความสะอาดตามคำแนะนำที่อยู่บนฉลาก หรือ ในลักษณะแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม เช่น ทำความสะอาดโดยวิธีการล้างสามครั้ง (triple rinse method) เป็นต้น โดยไม่เกิดความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของแหล่งน้ำหรือสุขภาพมนุษย์

เกณฑ์กำหนด 5.4

มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้พลังงานหมุนเวียนให้มากที่สุด

ตัวชี้วัด

5.4.1 ไม่ต้องนำไปประยุกต์ใช้

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ส ม า ช ิ ก ไ ม่ จ ำ เ ป ็ น ต ำ อ ง ป ฎ ิ บ ั ติ แต่ควรคำนึงถึงการประหยัดและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

เกณฑ์กำหนด 5.5

หลีกเลี่ยงการใช้ไฟในการเผากำจัดขยะและเพื่อการเตรียมพื้นที่ปลูกทดแทน เว้นแต่สถานการณ์จำเพาะที่ระบุไว้ในแนวทางของภูมิภาคอาเซียน (ASEAN guidelines) หรือแนวทางการปฏิบัติที่ดีที่สุดของภูมิภาคอื่น

ตัวชี้วัดหลัก

5

5

1

ในกรณีที่มีการใช้ไฟเผาเพื่อเตรียมที่ดินสำหรับการปลูกทดแทนต้องมีการประเมินผลที่เป็น
นเอกสาร

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ผู้จัดการกลุ่มต้องเชื่อมั่นว่า สมาชิกไม่มีการใช้ไฟเผาในการเตรียมดิน เพื่อปลูกทดแทน และเป็นหน้าที่รับผิดชอบของผู้จัดการกลุ่มในการติดตามและกำกับดูแล
- การใช้ไฟเผากระทำได้เฉพาะกรณีที่มีการประเมินแล้วว่าให้ผลดีที่สุด และเป็นทางเลือกที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด เช่น การลดความเสี่ยงจากการระบาดของยุงรุนแรงของศัตรูพืชและโรคพืช เพื่อการปลูกทดแทน

เกณฑ์กำหนด 5.6

มีแผนการลดมลพิษและการปล่อยมลพิษ รวมทั้งก๊าซเรือนกระจก และมีการนำไปปฏิบัติใช้ และติดตามผล

ตัวชี้วัด

5.6.1 ไม่ต้องนำไปประยุกต์ใช้

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- เกณฑ์ข้อนี้ไม่ต้องปฏิบัติโดยสมาชิกกลุ่ม

หลักการข้อที่ 6: ความรับผิดชอบที่มีต่อพนักงาน ลูกจ้าง บุคคล ชุมชน ที่ได้รับผลกระทบจากผู้ปลูกปาล์มน้ำมันและโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

เกณฑ์กำหนด 6.1

มีการระบุผลกระทบด้านสังคมโดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากการบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมันและโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม รวมถึงการปลูกทดแทน และมีแผนการลดผลกระทบเชิงลบและแผนส่งเสริมที่เอื้อประโยชน์ต่อสังคม อีกทั้งมีการดำเนินงานและตรวจติดตามเพื่อแสดงว่ามีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดหลัก

6.1.1 บันทึกหรือหลักฐานการประชุมเกี่ยวกับผลกระทบด้านสังคมที่ได้จากการประชุมปรึกษาหารือกับผู้ที่ได้รับผลกระทบ

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ผู้จัดการกลุ่มต้องแสดงให้เห็นว่า สมาชิกกลุ่มและผู้ที่ได้รับผลกระทบเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลกระทบที่ทำขึ้นอย่างง่าย
- ผู้จัดการกลุ่มต้องจัดให้มี:
 - เอกสารการประเมินผลกระทบทางสังคมอย่างง่าย
 - บันทึกที่หรือหลักฐานแสดงว่าได้มีการดำเนินการประเมินผลกระทบด้วยการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม ตัวแทนชุมชนท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
 - แผนปฏิบัติการที่ได้จากการประเมินผลกระทบซึ่งแสดงกรอบระยะเวลาและผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการลดผลกระทบ มีการติดตาม ทบทวนและแก้ไขปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันตามความจำเป็น

เกณฑ์กำหนด 6.2

มีกระบวนการสื่อสารและการปรึกษาหารืออย่างเปิดกว้างและโปร่งใสระหว่างผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และหรือ โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ชุมชนท้องถิ่น และภาคีอื่น ๆ ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกันหรือได้รับผลกระทบ

ตัวชี้วัดหลัก

6.2.1 ขั้นตอนปฏิบัติในการปรึกษาหารือและการสื่อสาร

ตัวชี้วัดรอง

6.2.2 บันทึกการติดต่อสื่อสารและการปฏิบัติที่ตอบสนองต่อข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ผู้จัดการกลุ่ม ต้อง มี หลัก ฐาน ที่ เป็น เอก สาร ว่า มีขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการปรึกษาหารือและการสื่อสารกับสมาชิกกลุ่มและชุมชนท้องถิ่น
- แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบต่อประเด็นต่างๆ ทางสังคม
- ควรเก็บรักษารายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เกณฑ์กำหนด 6.3

มีระบบการจัดการข้อร้องเรียน และข้อร้องทุกข์ ซึ่งเป็นที่ตกลงร่วมกันและมีการจัดทำเป็นระบบเอกสารซึ่งได้นำไปปฏิบัติ และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย

ตัวชี้วัดหลัก

6.3.1 กลไกในการจัดการข้อร้องเรียน และข้อร้องทุกข์ ที่เปิดเผยให้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบ

ตัวชี้วัดรอง

6.3.2 หลักฐานแสดงถึงกระบวนการแก้ไขข้อพิพาทและผลลัพธ์

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- มีกลไกในการจัดการข้อร้องเรียนและข้อร้องทุกข์ที่จัดทำเป็นเอกสารที่มีประสิทธิภาพ ทันเวลาและเหมาะสม และได้รับฉันทามติจากสมาชิกกลุ่ม
- เอกสารที่แสดงถึงกระบวนการยุติข้อพิพาทและผลลัพธ์ดังกล่าว ต้องเปิดเผยแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบ

เกณฑ์กำหนด 6.4

การเจรจาตกลงใดๆที่เกี่ยวกับการชดเชย ต่อการสูญเสียสิทธิตามกฎหมายหรือสิทธิตามจารีตประเพณี ต้องมีระบบการบันทึกที่เป็นเอกสารที่ชนเผ่าพื้นเมือง ชุมชนท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ สามารถแสดงความคิดเห็นผ่านสถาบัน องค์กรของตนได้

ตัวชี้วัดหลัก

6.4.1 หลักฐานการชดเชยตามสิทธิทางกฎหมายและสิทธิทางจารีตประเพณีของบุคคลที่มีสิทธิได้รับการชดเชย

ตัวชี้วัดรอง

6.4.2 กระบวนการและผลลัพธ์จากการเจรจาข้อตกลงและการเรียกร้องค่าชดเชยใดๆที่เปิดเผยต่อสาธารณะ

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

ในกรณีที่มีบุคคลที่มีสิทธิได้รับการชดเชยตามสิทธิตามกฎหมายและสิทธิทางจารีตประเพณี ผู้จัดการกลุ่มต้องสังเกตเห็นว่าสมาชิกกลุ่มได้มาซึ่งที่ดินที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือยอมรับหลักการทางจารีตประเพณีซึ่งในเรื่องนี้รวมถึง:

- การจัดทำขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการระบุชี้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิทางจารีตประเพณีและการระบุชี้บุคคลที่ได้สิทธิการชดเชย
- การจัดทำขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการคำนวณและการจ่ายเงินชดเชยที่เป็นธรรม (ในรูปตัวเงินหรือในรูปแบบอื่นๆ) และนำไปปฏิบัติขั้นตอนปฏิบัติเหล่านี้ ควรพิจารณาถึง
 - ความแตกต่างทางเพศสภาพ (gender) ในการเรียกร้องสิทธิ
 - ความเป็นเจ้าของและการเข้าถึงบริเวณที่ดิน
 - ความแตกต่างของผู้ย้ายถิ่นและชุมชนที่ก่อตั้งมายาวนานแล้ว
 - ความแตกต่างในการพิสูจน์หลักฐานทางกฎหมายของชนกลุ่มน้อย และความเป็นเจ้าของที่ดินของชุมชน
- การชดเชยควรสอดคล้องกับมูลค่าตลาดที่เป็นธรรม หรือต้นทุนทดแทน (replacement cost) ซึ่งหมายถึง มูลค่าหรือราคาตลาดปัจจุบันของสินทรัพย์ประเภทเดียวกันกับที่กิจการมีอยู่
- ผู้จัดการกลุ่มควรพิจารณาร่วมกับเกณฑ์ข้อ 2.3 และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

เกณฑ์กำหนด 6.5

ค่าจ้าง และเงื่อนไขการจ้างงานของพนักงาน ลูกจ้างทั้งของกิจการตนเองและผู้รับเหมาอย่างน้อยต้องเป็นไปตามกฎหมายหรือมาตรฐานอุตสาหกรรมขั้นต่ำ และเพียงพอต่อการดำรงชีวิต

ตัวชี้วัดหลัก

6.5.1 หลักฐานการจ่ายค่าจ้าง

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ผู้จัดการกลุ่มต้องเชื่อมั่นว่าคนงานซึ่งรับจ้างให้บริการแก่สมาชิกได้รับสิทธิตามเงื่อนไขและการคุ้มครองตามกฎหมายที่กำหนด
- สั า ห รื บ ลู ก จ้ า ง ชั ว ค ร า ว เงื่อนไขการว่าจ้างและค่าจ้างควรเป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสมาชิกกับลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งอาจกระทำโดยวาจาหรือลายลักษณ์อักษรก็ได้ และเป็นไปอย่างโปร่งใสและเป็นอิสระ
- สมาชิกกลุ่มควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ลูกจ้างและผู้รับเหมาตามความเหมาะสม

เกณฑ์กำหนด 6.6

นายจ้างต้องเคารพสิทธิของพนักงาน ลูกจ้างทั้งหมด ในการจัดตั้งและเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน (trade unions) ที่พนักงาน ลูกจ้างเลือกเอง เพื่อรวมตัวกันในการเจรจาต่อรอง ในกรณีที่กฎหมายจำกัดสิทธิในการจัดตั้งองค์กร และการรวมตัวเพื่อเจรจาต่อรอง นายจ้างควรอำนวยความสะดวกให้มีการจัดตั้งองค์กรอิสระและการรวมตัวเพื่อเจรจาต่อรอง

ตัวชี้วัด

6.6.1 ไม่นำมาประยุกต์ใช้ (N/A)

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- เกณฑ์ข้อนี้ไม่ต้องปฏิบัติโดยสมาชิกกลุ่ม

เกณฑ์กำหนด 6.7

ห้ามมิให้จ้างแรงงานเด็ก หรือหาประโยชน์จากแรงงานเด็ก เด็กสามารถทำงานในครัวเรือนเกษตรของตนได้โดยมีผู้ใหญ่ควบคุมดูแล การทำงานของแรงงานเด็กต้องไม่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา เด็กจะต้องไม่ทำงานที่เสี่ยงต่ออันตราย

ตัวชี้วัดหลัก

6.7.1 หลักฐานแสดงถึงการไม่ใช้แรงงานเด็กตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ผู้จัดการกลุ่มจะฝึกอบรมให้แก่สมาชิกกลุ่มเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดทางกฎหมายของประเทศ
- หลักฐานแสดงถึงการไม่ใช้แรงงานเด็ก เช่น บัตรประชาชน สูติบัตร เป็นต้น
- การทำงานของเด็กในพื้นที่ถือครองของครัวเรือน เป็นที่ยอมรับได้ เฉพาะกรณีที่อยู่ภายใต้การดูแลของผู้ใหญ่และต้องไม่รบกวนถึงการศึกษาของเด็ก ตามเกณฑ์กำหนดและได้รับอนุญาตตามกฎหมายของประเทศ

คำอธิบายเพิ่มเติมว่าด้วยแรงงานเด็ก

- กรณีการจ้างแรงงานภาคเกษตร นายจ้างอาจให้เด็กอายุตั้งแต่ 13 ปี ถึง 15 ปี ทำงานในช่วงระยะเวลาโรงเรียนปิดภาคเรียน หรือนอกเวลาเรียนได้ เฉพาะในงานที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย หรือเป็นงานที่ไม่ขัดต่อการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเด็ก ทั้งนี้โดยได้รับอนุญาตจากบิดามารดา หรือ ผู้ปกครองของเด็กนั้น ตามกฎกระทรวงว่าด้วยเรื่องการค้าแรงงานในงานเกษตรกรรม พ.ศ. 2547 ข้อ 8
- เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี สามารถติดตามผู้ใหญ่ในครอบครัวซึ่งไปทำงานเกี่ยวกับการเกษตรเท่านั้น โดยเป็นการทำงานที่อยู่ภายใต้การดูแลของผู้ใหญ่ในครอบครัว ซึ่งต้องไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย หรือเป็นงานที่ไม่ขัดต่อการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเด็ก

หมายเหตุ

ตามธรรมเนียมของประเทศไทย ในกรณีนี้ เด็กจะติดตามผู้ใหญ่ในครอบครัวไปทำงาน

โดยที่เด็กเหล่านั้นไม่ได้รับมอบหมายงาน และการว่าจ้างจากนายจ้าง

เกณฑ์กำหนด 6.8

จะต้องไม่เลือกปฏิบัติเนื่องจากความแตกต่างในด้านเชื้อชาติ วรรณะ ถิ่นกำเนิด ศาสนา ความพิการ เพศสภาพ การแสดงออกทางเพศ (sexual orientation) สมาชิกสหภาพแรงงาน การสังกัดกลุ่มการเมือง หรืออายุ

ตัวชี้วัดหลัก

6.8.1 นโยบายเกี่ยวกับความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อลูกจ้าง โดยมีการเปิดเผยต่อสาธารณะ

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- มีการกำหนดนโยบายของกลุ่มด้านความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อพนักงาน ลูกจ้าง และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยนโยบายดังกล่าวต้องเปิดเผยต่อสาธารณะได้
- ผู้จัดการกลุ่มควรให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการไม่เลือกปฏิบัติในการรับสมัครงาน และการจ้างงาน หรือการช่วยงานสมาชิก

เกณฑ์กำหนด 6.9

มีนโยบายป้องกันการคุกคามทางเพศ และการใช้ความรุนแรงต่อสตรีทุกรูปแบบ รวมทั้งการปกป้องสิทธิในการเจริญพันธุ์ของสตรี และมีการนำนโยบายนี้ไปปฏิบัติใช้

ตัวชี้วัดหลัก

6.9.1 นโยบายว่าด้วยการป้องกันการคุกคามทางเพศ การใช้ความรุนแรง และการปกป้องสิทธิในการเจริญพันธุ์ของสตรี

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- มีการกำหนดนโยบายและกลไกของกลุ่มด้านการป้องกันการคุกคามทางเพศ การใช้ความรุนแรง และการปกป้องสิทธิในการเจริญพันธุ์ของสตรี
- ต้องให้ความรู้แก่กลุ่ม ทั้งตัวสมาชิก และคนงานที่จ้าง โดยสมาชิกเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการป้องกันการคุกคามทางเพศและการกระทำความรุนแรงต่อสตรี
- ควรจัดให้มีการรับเรื่องร้องเรียนที่เป็นการเฉพาะสำหรับสตรี

- หากมีการคุกคามทางเพศ การใช้ความรุนแรงต่อสตรีทุกรูปแบบ หรือการละเมิดสิทธิในการเจริญพันธุ์ของสตรี ทั้งกับลูกจ้าง และผู้รับเหมา ผู้จัดการกลุ่มต้องรับเรื่องร้องทุกข์ตามขั้นตอนในเกณฑ์กำหนดข้อ 6.3

เกณฑ์กำหนด 6.10

ผู้ปลูกปาล์ม น้ำมัน และ โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม มีการดำเนินธุรกิจที่เป็นธรรมและโปร่งใสกับเกษตรกรรายย่อย และธุรกิจอื่นๆ ในท้องถิ่น

ตัวชี้วัดหลัก

6.10.1 บันทึกราคาซื้อขายทะเลลายปาล์มสด (FFB)

6.10.2 หลักฐานหรือบันทึกการจ่ายเงินตามเงื่อนไขที่ตกลงกันได้

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ผู้จัดการกลุ่มต้องมีความเชื่อมั่นว่า
 - กลไกที่เป็นธรรมและโปร่งใสในการกำหนดราคาชำระราคาทะเลลายปาล์มสดให้แก่สมาชิก
 - ราคาซื้อขายทะเลลายปาล์มสดที่เป็นธรรมซึ่งมีการเปิดเผยแก่สมาชิกกลุ่ม
 - การชำระเงินให้แก่สมาชิกกลุ่ม ตรงตามเงื่อนไขที่ตกลงกันได้
- สมาชิกต้องเข้าถึงกระบวนการร้องทุกข์ การเรียกร้องภายใต้เกณฑ์กำหนดข้อ 6.3 หากสมาชิกเห็นว่าตนไม่ได้รับราคาทะเลลายปาล์มสดที่เป็นธรรม ไม่ว่าจะมีส่วนกลางเข้ามาเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม

เกณฑ์กำหนด 6.11

ผู้ปลูกปาล์ม น้ำมัน และผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มให้การสนับสนุนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนตามความเหมาะสม

ตัวชี้วัด

6.11.1 ไม่นำมาประยุกต์ใช้ (N/A)

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- เกณฑ์ข้อนี้ไม่ต้องปฏิบัติโดยสมาชิกกลุ่ม

หลักการข้อที่ 7: การพัฒนาการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ใหม่อย่างมีความรับผิดชอบ

เงื่อนไขการขยายพื้นที่ปลูกใหม่ของเกษตรกรรายย่อย

- เกษตรกรรายย่อยแต่ละรายไม่มีสิทธิ์เข้าขอรับการรับรองกลุ่ม ถ้าหากพื้นที่ปลูกใหม่มีการปลูกนับตั้งแต่วันที่ได้รับการรับรองกรอบ RSPO สำหรับเกษตรกรรายย่อยเพื่อการรับรองแบบกลุ่มของประเทศไต้หวัน ปราบกฎอยู่ภายในพื้นที่ป่าปฐมภูมิ หรือพื้นที่ใดๆ ที่พบว่ามีพื้นที่ที่เป็นถิ่นอาศัยที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ (High Conservation Value) หนึ่งจุดหรือมากกว่า
- กลุ่มเกษตรกรรายย่อย ซึ่งสมาชิกมีแผนขยายพื้นที่ปลูกใหม่น้อยกว่า 6,250 ไร่ (1,000 เฮกเตอร์) ในปีใดๆ ต้องพัฒนาการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (เกณฑ์กำหนดข้อ 7.1, 7.2 และ 7.4) อย่างง่าย และต้องนำเกณฑ์กำหนดข้อ 7.3 และ 7.6 มาประกอบรายละเอียดของแผนการขยายพื้นที่ ควรมีรายละเอียดไว้ในแผนธุรกิจของกลุ่ม (เกณฑ์กำหนดข้อ 3.1)
- กลุ่มเกษตรกรรายย่อยซึ่งสมาชิกมีแผนขยายพื้นที่ปลูกใหม่มากกว่า 6,250 ไร่ (1,000 เฮกเตอร์) ในปีใดๆ ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ทุกข้อในหลักการข้อ 7

เกณฑ์กำหนด 7.1

มีการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นอิสระ ครอบคลุม และมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะเริ่มทำการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ใหม่หรือก่อนการดำเนินการ หรือก่อนการขยายพื้นที่ปลูกที่มีอยู่เดิม และนำผลการประเมินมาวางแผน การบริหารจัดการ และดำเนินการ

ตัวชี้วัดหลัก

7.1.1 หลักฐานประวัติการใช้ที่ดินเพื่อการปลูกปาล์มน้ำมัน

ตัวชี้วัดรอง

7.1.2 หลักฐานการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยวิธีการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มและชุมชนใกล้เคียง

7.1.3

แผนบริหารจัดการและขั้นตอนการดำเนินงานตามผลการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และมีการนำแผนไปปฏิบัติ

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- เก็บประวัติการใช้ที่ดินที่จะมีการขยายการปลูกปาล์มน้ำมันของสมาชิก
- ควรปรึกษาหารือกับสมาชิกกลุ่มและชุมชนใกล้เคียงอย่างมีส่วนร่วมเพื่อระบุชี้ถึงผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการขยายพื้นที่ปลูก
- ควรวางแผนบริหารจัดการและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติที่เหมาะสมตามผลการปรึกษาหารือและนำไปปฏิบัติโดยสมาชิกกลุ่ม
- เมื่อกลุ่มมีแผนที่จะขยายพื้นที่ปลูกใหม่มากกว่า 3,125 เฮกตาร์ (500 ไร่) ในปีใดๆ ผู้จัดการกลุ่มควรเชื่อมั่นว่า ชุมชนท้องถิ่นชนเผ่าพื้นเมืองและสมาชิกซึ่งคาดหวังจะขยายพื้นที่ในอนาคตมีการเข้าร่วมการประเมินผลกระทบอย่างเข้มข้นหัวข้อเรื่องการพิจารณาตามมาตรฐานการผลิตปาล์มน้ำมันตามกรอบ RSPO – หลักการและเกณฑ์กำหนดของประเทศไทย (Thai RSPO Principle and Criteria, RSPO P&C) เกี่ยวกับการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมนั้นต้องเพิ่มเติมข้อพิจารณาอย่างมีส่วนร่วมในประเด็นโดยไม่คำนึงถึงลำดับความสำคัญ
 - การประเมินผลกระทบของกิจกรรมหลักทั้งหมดที่ได้วางไว้
 - การประเมินควรรวมถึงการปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การประเมินลักษณะที่มีคุณค่าสูงต่อการอนุรักษ์ซึ่งอาจได้รับผลกระทบในแง่ลบ (ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 7.3)
 - การประเมินผลกระทบที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นกับระบบนิเวศน์ทางธรรมชาติที่ติดกับพื้นที่ที่มีแผนจะพัฒนา รวมถึงการพัฒนาหรือการขยายพื้นที่ปลูก ซึ่งจะไปกระทบกับระบบนิเวศน์ทางธรรมชาติใกล้เคียง
 - การระบุแหล่งน้ำ และการประเมินผลกระทบที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นกับระบบอุทกวิทยาจากแผนการพัฒนาที่วางไว้ ควรมีการวางมาตรการและนำไปดำเนินการเพื่อรักษาปริมาณและคุณภาพของทรัพยากรน้ำ
 - การสำรวจข้อมูลพื้นฐานของดิน และข้อมูลภูมิประเทศ รวมถึงการระบุดินที่ด้อยคุณภาพ และดินที่มีความเปราะบาง พื้นที่ที่มีแนวโน้มต่อการถูกชะล้างพังทลายของดิน และพื้นที่ลาดชันที่ไม่เหมาะสำหรับการปลูก
 - วิเคราะห์ประเภทที่ดินที่นำมาใช้ (ป่า ป่าเสื่อมโทรม พื้นที่ที่มีการแผ้วถางแล้ว)

- วิเคราะห์เกี่ยวกับสิทธิความเป็นเจ้าของที่ดิน และสิทธิในการใช้ที่ดิน
 - วิเคราะห์รูปแบบการใช้ที่ดินในปัจจุบัน
 - ประเมินแนวโน้มผลกระทบด้านสังคมที่มีต่อชุมชนแวดล้อมสวนปาล์มน้ำมัน รวมถึงการวิเคราะห์ผลกระทบที่แตกต่างกันที่มีต่อหญิงและชาย ชุมชนกลุ่มน้อย/ชนเผ่า กลุ่มผู้อพยพกับผู้ที่อยู่อาศัยดั้งเดิม
- เมื่อกลุ่มมีแผนที่จะขยายพื้นที่ปลูกใหม่น้อยกว่า 3,125 เฮกเตอร์(500 ไร่) ในปีใด ๆ ผู้จัดการกลุ่มควรดำเนินการจัดทำประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างง่าย ซึ่งประเมินถึง HCVs พร้อมทั้งระบุถึงพื้นที่ที่เหมาะสมและสิทธิการปลูกในพื้นที่ใหม่

เกณฑ์กำหนด 7.2

มีการนำข้อมูลสำรวจดิน และสภาพภูมิประเทศ (topographic information) มาใช้ในการวางแผนการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ และนำผลลัพธ์มาประกอบการวางแผนและการดำเนินการ

ตัวชี้วัดรอง

7.2.1 แผนที่แสดงถึงความเหมาะสมของดิน หรือการสำรวจดิน

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ในกรณีแผนของกลุ่มประสงค์จะขยายพื้นที่ปลูกใหม่มากกว่า 3,125 ไร่ (500 เฮกเตอร์) ในปีใด ๆ ผู้จัดการกลุ่มควรเชื่อมั่นว่า สมาชิกกลุ่มมีการนำข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของดิน ประเภทของดิน หรือการสำรวจดิน และข้อมูลแสดงถึงสภาพภูมิประเทศที่เพียงพอในการพิจารณาขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ หรือพื้นที่ถือครองใหม่
- ผู้จัดการกลุ่ม อาจปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่ทางราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมพัฒนาที่ดิน เป็นต้น
- ในกรณีแผนของกลุ่มประสงค์จะขยายพื้นที่ปลูกใหม่น้อยกว่า 3,125 ไร่ (500 เฮกเตอร์) ในปีใด ๆ การสำรวจดินอย่างง่ายเพียงอย่างเดียวก็เพียงพอ (ดูเกณฑ์กำหนดข้อ 7.1

เกณฑ์กำหนด 7.3

ห้ามมิให้มีการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ในป่าปฐมภูมิ หรือในเขตพื้นที่ใด ๆ ที่ต้องรักษาหรือส่งเสริมตามลักษณะที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์ (HCV) ลักษณะหนึ่งหรือมากกว่า นับตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2548

ตัวชี้วัดหลัก

7.3.1 หลักฐานที่แสดงถึงการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ไม่อยู่ในพื้นที่ป่าปฐมภูมิหรือลักษณะที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ผู้จัดการกลุ่มต้องเชื่อมั่นว่า เกณฑ์กำหนดข้อนี้นำไปใช้กับการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันของสมาชิกกลุ่ม
- ผู้จัดการกลุ่ม ควรขอคำปรึกษาหารือจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช เป็นต้น ในประเด็นพื้นที่ป่าปฐมภูมิหรือลักษณะที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์
- เกณฑ์กำหนดนี้ยังนำไปใช้กับเกษตรกรรายย่อยอิสระผู้ซึ่งประสงค์จะเข้ามาเป็นสมาชิกของกลุ่มเพื่อการขอรับการรับรองกลุ่มในภายหลัง
- หลักฐานที่แสดงถึงการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันไม่อยู่ในพื้นที่ป่าปฐมภูมิหรือลักษณะที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์ เช่น ประวัติการใช้ที่ดิน เอกสารสิทธิที่ดิน เอกสารการใช้ประโยชน์ที่ดิน สัญญาเช่า เป็นต้น

เกณฑ์กำหนด 7.4

หลีกเลี่ยงการปลูกปาล์มน้ำมันเป็นบริเวณกว้างบนพื้นที่สูงชัน และ หรือในดินที่ด้อยคุณภาพ (marginal soil) และดินที่มีความเปราะบางต่อการชะล้างพังทลายของดิน (fragile soil)

ตัวชี้วัดรอง

7.4.1 ในกรณีที่มีการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่สูงชัน หรือในดินที่ด้อยคุณภาพ (marginal soil) หรือดินที่มีความเปราะบางต่อการชะล้างพังทลายของดิน (fragile soil) ให้มีแผนการป้องกันซึ่งจัดทำขึ้นและนำไปปฏิบัติ **แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม**

- เมื่อแผนของกลุ่มประสงค์จะขยายพื้นที่ปลูกใหม่มากกว่า 3,125 ไร่ (500 เฮกแตร์) ในปีใดๆ ผู้จัดการกลุ่มควรเชื่อมั่นว่า พื้นที่ใหม่ที่นำมาขยายโดยสมาชิกกลุ่ม ไม่ควรเป็นพื้นที่สูงชันหรือดินที่ด้อยคุณภาพ (marginal soil) หรือดินที่มีความเปราะบาง (fragile soil)
- ในกรณีที่พื้นที่นั้นเป็นพื้นที่เดี่ยวของสมาชิกกลุ่มสำหรับการดำรงชีวิต ผู้จัดการกลุ่มต้องมีแผนการพัฒนาที่ดินโดยการใช้มาตรการที่เหมาะสม เช่น

การใช้เทคนิคทางวิชาการในการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่สูงชัน การปรับปรุงเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน การใช้ทางใบป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน เป็นต้น

เกณฑ์กำหนด 7.5

ไม่ให้มีการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่บนที่ดินของบุคคลในท้องถิ่น โดยปราศจากการยินยอมอย่างอิสระและได้รับข้อมูลล่วงหน้าก่อนการยินยอมจากเจ้าของที่ดินเดิม รวมทั้งต้องดำเนินการผ่านระบบเอกสารที่เปิดโอกาสให้ชนเผ่าพื้นเมือง ชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ สามารถแสดงความคิดเห็นผ่านสถาบันหรือองค์กรตัวแทนของตนเอง

ตัวชี้วัดหลัก

7.5.1 หลักฐานที่แสดงความยินยอมอย่างอิสระและได้รับข้อมูลล่วงหน้าก่อนการยินยอม (free, prior and informed consent, FPIC) จากเจ้าของที่ดินเดิม

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ผู้จัดการกลุ่มต้องเชื่อมั่นว่า การได้มาซึ่งที่ดินของพื้นที่ถือครองใหม่ หรือการขยายพื้นที่ปลูกของสมาชิกกลุ่ม เป็นไปตามเกณฑ์กำหนดข้อ 2.2, 2.3, 6.2, 6.4 และ 7.6
- ผู้จัดการกลุ่มควรมีแผนที่หรือเอกสารอื่น ๆ ที่แสดงถึงพื้นที่ถือครองของสมาชิกกลุ่มและสามารถแสดงว่าที่ดินเหล่านี้ไม่ถูกอ้างสิทธิ์หรือถูกโต้แย้งโดยบุคคลที่สามเกี่ยวกับการอ้างสิทธิ์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย

แนวปฏิบัติทั่วไป

- ในกรณีที่ที่ดินยังมีปัญหาสิทธิทางกฎหมายหรือสิทธิทางจารีตประเพณี ผู้จัดการกลุ่มต้องแสดงให้เห็นว่า สิทธิเหล่านี้เป็นที่เข้าใจของสมาชิกกลุ่มและไม่มีการข่มขู่คุกคามต่อสิทธิเหล่านั้นหรือรีดรอนสิทธิใดๆ
- เกณฑ์ข้อนี้ อนุญาตให้มีการซื้อขาย หรือมีข้อตกลงที่ผ่านการเจรจาเรียบร้อยเกี่ยวกับการชดเชยผลประโยชน์ที่สูญเสีย และหรือ การละสิทธิให้แก่ผู้ใช้ที่ดินรายอื่น

-

ข้อตกลงของการได้มาซึ่งที่ดินที่เจรจากันได้แล้วสำหรับพื้นที่ถือครองของกลุ่มไม่ควรได้มาจากการบีบบังคับและเป็นการตกลงโดยความสมัครใจ ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวควรดำเนินการก่อนการลงทุนครั้งใหม่หรือการลงมือปฏิบัติการใดๆและอยู่บนพื้นฐานของการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในรูปแบบและภาษาที่เหมาะสม รวมถึงการประเมินผลกระทบ ข้อเสนอการแบ่งสรรผลประโยชน์ และการจัดการที่ถูกต้องตามกฎหมาย การซื้อขายหรือการเช่าที่ดินเหล่านี้ต้องอนุญาตให้สรรหาที่ปรึกษาทางกฎหมายหากเป็นความประสงค์ของเจ้าของ

-

การซื้อขายหรือการเช่าที่ดินของชุมชนต่างๆ ต้องมีตัวแทนจากสถาบันหรือตัวแทนของตนเองที่เลือกขึ้นมา มีการดำเนินการอย่างโปร่งใสและการสื่อสารที่เปิดเผยกกับสมาชิกของชุมชนนั้นๆ

-

ต้องให้เวลาที่เพียงพอกับการตัดสินใจของชุมชนและจัดให้มีการเจรจาอีกได้ หากมีการร้องขอ

-

ข้อตกลงที่ผ่านการเจรจาแล้ว ควรมีผลบังคับกับทุกกลุ่มและสามารถใช้บังคับคดีในชั้นศาลได้

เกณฑ์กำหนด 7.6

บุคคลในท้องถิ่นได้รับการชดเชยสำหรับการได้มาซึ่งที่ดินและการโอนสิทธิในที่ทำกิน โดยที่บุคคลในท้องถิ่นยินยอมอย่างอิสระและได้รับข้อมูลล่วงหน้า ก่อนการยินยอม และเป็นไปตามข้อตกลงในการเจรจา

ตัวชี้วัดหลัก

7.6.1 หลักฐานการโอนสิทธิที่ดินหรือการชำระเงินหรือการปฏิบัติตามข้อกำหนดการชดเชยที่ตกลงกันได้

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ในกรณีที่ดินทางกฎหมายหรือจารีตประเพณีของผู้อื่นมีการถ่ายโอน มีหลักฐานการโอนสิทธิ (เช่น ซื้อ หรือ เช่า) และ การ ชำ ระ เงิน หรือข้อกำหนดที่ระบุการชดเชยที่ตกลงกันได้กิจกรรมนี้ควรผนวกเข้าไว้กับการประเมินผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ตามเกณฑ์กำหนดข้อ 7.1 และให้พิจารณาเกณฑ์กำหนดข้อ 7.5 ประกอบ

เกณฑ์กำหนด 7.7

หลีกเลี่ยงการใช้ไฟเผาในการเตรียมพื้นที่ปลูกใหม่
กรณีเฉพาะที่ได้ระบุไว้ในแนวทางของภูมิภาคอาเซียน
หรือแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดของภูมิภาคอื่นๆ

นอกเหนือจาก
(ASEAN guidelines)

ตัวชี้วัดหลัก

7.7.1 ไม่ปรากฏหลักฐานการเตรียมพื้นที่เพื่อการปลูกใหม่ด้วยวิธีใช้ไฟเผา

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- ผู้จัดการกลุ่มต้องเชื่อมั่นว่า
ไม่มีการใช้ไฟเผาในการปลูกปาล์มน้ำมันใหม่การใช้ไฟเผาสามารถทำได้
เมื่อมีการประเมินที่แสดงให้เห็นว่าเป็นกรรมวิธีที่มีประสิทธิภาพที่สุดและก่อให้เกิดความเสียหายน้อย
ที่สุดต่อสิ่งแวดล้อมสำหรับเป็นทางเลือกในการลดความเสี่ยงของการระบาดของรุนแรงของแมลงศัตรูพืช
และโรคพืชระหว่างการเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันใหม่
และหลักฐานที่แสดงว่าการใช้ไฟเผามีการควบคุมอย่างระมัดระวัง

หลักการข้อที่ 8: ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงกิจกรรมหลักอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์กำหนด 8.1

ผู้ปลูกปาล์มนี้ และผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มมีการตรวจติดตามและทบทวนกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งจัดทำ และปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานที่แสดงการปรับปรุงการดำเนินงานหลักอย่างต่อเนื่อง

ผู้ปลูกปาล์มนี้ และผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานและนำไปปฏิบัติ รวมทั้งมีการตรวจติดตาม และทบทวนกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแสดงให้เห็นว่าการปรับปรุงการดำเนินงานหลักอย่างต่อเนื่อง โดยอย่างน้อย ต้องรวมถึงตัวชี้วัดดังต่อไปนี้

ตัวชี้วัดหลัก

8.1.1 แผนการปรับปรุงกิจกรรมหลักของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง

แนวปฏิบัติสำหรับผู้จัดการกลุ่ม

- จัดทำแผนการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ในกิจกรรมหลัก โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มบนพื้นฐานของการพิจารณาถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมหลักๆ โดยต้องรวมถึงกิจกรรมดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย
 - การบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมัน เช่น การเก็บเกี่ยวทะลายปาล์มสด การรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน การลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรบางประเภทและการใช้ IPM และการฝึกอบรม เป็นต้น
 - ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน การดูแลรักษาเขตกันชนริมตลิ่ง เป็นต้น
 - ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ และ สังคม เช่น การสร้างความรับผิดชอบทางสังคมระหว่างสมาชิกกลุ่ม ลานเท โรงงานสกัดและชุมชน เป็นต้น

สิทธิตามจารีตประเพณี (Customary rights) หมายถึง รูปแบบที่ดินของชุมชนและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรมาเป็นระยะเวลายาวนานตามกฎหมายว่าด้วยจารีตประเพณีของชนพื้นเมือง คุณค่า ขนบธรรมเนียม และประเพณีของชนพื้นเมือง รวมถึงการใช้ตามฤดูกาล และวัฏจักร แทนที่จะเป็นสิทธิในที่ดินตามกฎหมายอย่างเป็นทางการและทรัพยากรที่ออกโดยรัฐ (จากนโยบายการปฏิบัติงานของธนาคารโลก 4.10 (World Bank Operational Policy))

การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment) หมายถึง กระบวนการคาดการณ์และประเมินผลของการดำเนินการใด ๆ ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม หลังจากนั้นได้ใช้ผลสรุปเป็นเครื่องมือในการวางแผน และการตัดสินใจ

พื้นที่ป่าที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์ (High Conservation Value Forest - HCVF) หมายถึง ป่าไม้ที่มีความจำเป็นต่อการรักษาหรือส่งเสริมตามลักษณะที่มีคุณค่าสูงในการอนุรักษ์ ลักษณะหนึ่งหรือมากกว่า

- HCV1 พื้นที่ป่าซึ่งมีความหนาแน่นอย่างมีนัยสำคัญต่อคุณค่าในเชิงความหลากหลายทางชีวภาพในระดับโลก ระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศ (เช่น พันธุ์เฉพาะถิ่น พันธุ์ที่เสี่ยงต่อการใกล้สูญพันธุ์)
- HCV2 พื้นที่ป่าซึ่งมีลักษณะของภูมิทัศน์ขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญในระดับโลก ระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศ ซึ่งมีหน่วยบริหารจัดการ โดยประชากรพืชพรรณและพันธุ์สัตว์ต่าง ๆ ส่วนมากมีชีวิตและเจริญเติบโตได้ในรูปแบบของการกระจายตัวและอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ
- HCV3 พื้นที่ป่าซึ่งมีระบบนิเวศน์ที่หายาก ถูกคุกคามหรือใกล้จะสูญหาย
- HCV4 พื้นที่ป่าซึ่งอำนวยความสะดวกต่อธรรมชาติในภาวะวิกฤต (เช่น การรักษาหลุมน้ำ การควบคุมการกัดเซาะพังทลายของดิน)
- HCV5 พื้นที่ป่าซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานต่อชุมชนท้องถิ่น (เช่น การดำรงชีวิต สุขภาพ)
- HCV6 พื้นที่ป่าซึ่งมีความสำคัญต่ออัตลักษณ์ (identity) ทางขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น (ซึ่งแสดงถึงความสำคัญทางวัฒนธรรม ทางระบบนิเวศน์ ทางเศรษฐกิจ หรือทางศาสนาโดยการระบุร่วมกับชุมชนท้องถิ่นนั้น)

(ดู: 'The HCVF Toolkit' – หาได้จาก www.hcvnetwork.org)

การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management, IPM) หมายถึง ระบบการจัดการกับศัตรูพืช โดยการรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงประชากรของศัตรูพืชกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และนำเอาเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสมทั้งหมดมาผสมผสานเข้าด้วยกัน และใช้ดำเนินการลดระดับปริมาณศัตรูพืชให้อยู่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ

มาตรฐาน ISO (ISO standards) หมายถึง มาตรฐานซึ่งพัฒนาขึ้นโดยองค์การมาตรฐานสากล (ISO: ดู <http://www.iso.ch/iso>)

ผู้ปลูกปาล์มน้ำมันขนาดกลาง (Medium growers) หมายถึง เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน บางครั้งมีการเพาะปลูกพืชอื่นๆ และมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากกว่า **312.5 ไร่** แต่ไม่เกิน **6,250 ไร่ (50-1,000 เฮกแตร์)**

พื้นที่ป่าธรรมชาติ (Natural vegetation) หมายถึง พื้นที่ป่าซึ่งมีลักษณะหลักหลายลักษณะ และมีองค์ประกอบหลักของระบบนิเวศดั้งเดิม เช่น ความสลับซับซ้อน โครงสร้าง และความหลากหลายปรากฏอยู่

สวนปาล์มน้ำมัน (Oil palm Plantation) หมายถึง ที่ดินที่มีการปลูกปาล์มน้ำมัน และรวมถึงการใช้ที่ดินที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงสร้างพื้นฐาน (เช่น ถนน) แนวตลิ่งฝั่งแม่น้ำ และพื้นที่สวนเพื่อการอนุรักษ์

ป่าปฐมภูมิ (Primary Forest) หมายถึง ป่าที่ไม่เคยมีการตัดไม้ และมีการพัฒนาเจริญเติบโตตามสิ่งรบกวนและกระบวนการทางธรรมชาติโดยไม่คำนึงถึงอายุ รวมหมายถึงป่าที่ถูกใช้โดยชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นอย่างไม่มีนัยต่อวิถีการดำเนินชีวิตแบบดั้งเดิมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและ การใช้ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน เนื้อหาที่กล่าวถึงใกล้เคียงกับองค์ประกอบทางธรรมชาติ และเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ อย่างเด่นชัด การตีความของประเทศควรพิจารณาว่าจะเพิ่มคำจำกัดความที่เป็นการเฉพาะอีกหรือไม่ (From FAO Second Expert Meeting on Harmonizing Forest-Related Definitions for Use by Various Stakeholders, 2001, http://www.fao.org/documents/show_cdr.asp?url_file=/DOCREP/005/Y4171E/Y4171E11.htm).

ไร่ (Rai) หมายถึง หน่วยของการวัดพื้นที่ที่ใช้กันอยู่ทั่วไปในประเทศไทย ซึ่งเท่ากับ **1,600 ตารางเมตร (40 x 40 เมตร)**

ซึ่ง 1 เฮกแตร์ เทียบเท่า 6.25 ไร่

ฟื้นฟู (Restore) หมายถึง การปรับปรุงพื้นที่เสื่อมโทรมหรือการปรับเปลี่ยนพื้นที่ภายในสวนให้เป็นลักษณะกึ่งธรรมชาติ

เกษตรกรรายย่อย (Smallholders) หมายถึง เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน บางครั้งอาจมีการเพาะปลูกพืชอื่น ๆ ด้วย และมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันไม่เกิน 312.5 ไร่ (50 เฮกแตร์)

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีสิทธิตามกฎหมาย และ/หรือแสดงความสนใจในกิจกรรมขององค์กรและผลที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมเหล่านั้น หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากกิจกรรมขององค์กรและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากผลที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมเหล่านั้น

การใช้อิทธิพล (Undue influence) หมายถึง ความพยายามโดยบุคคลที่สามที่ใช้วิธีการควบคุมใดๆ เพื่อให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงอื่นๆ หากปราศจากการใช้อิทธิพลดังกล่าวแล้ว บุคคลนั้นก็จะไม่ลงนามในสัญญา

การใช้สิทธิ (User rights) หมายถึง สิทธิในการใช้ทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งสามารถระบุโดยประเพณีท้องถิ่น ข้อตกลงร่วม หรือ การกำหนดโดยบุคคลอื่นที่มีสิทธิการเข้าถึง สิทธิเหล่านี้อาจจำกัดการใช้ทรัพยากรเฉพาะอย่างเพื่อระดับการอุปโภคและบริโภคที่เฉพาะเจาะจงหรือเทคนิคการเก็บเกี่ยวเฉพาะอย่าง

ภาคผนวก 2 – รายการกฎหมายและระเบียบข้อบังคับระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

Principles	International Standards	Key Provisions	Summary of Protections
Just Land Acquisition	ILO Convention 169 (1989) on Indigenous and Tribal Peoples	Articles 13-19	Respect and safeguard rights to lands and natural resources traditionally occupied and used; respect for customs of inheritance; no forced removals; compensation for loss and injury.
	UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples (2007)	Articles 25, 26	Right to distinctive relationship with land; right to own, use, develop and control their lands, territories and other resources.
	UN Convention on Biological Diversity (1992)	Article 10(c)	Protect and encourage customary use of biological resources in accordance with traditional practices.
Fair Representation and Participation of Indigenous and Tribal Peoples	ILO Convention 169 (1989) on Indigenous and Tribal Peoples	Articles 6-9	Represent themselves through their own representative institutions; consultations with objective of achieving agreement or consent; rights to decide their own priorities, retain their own customs and resolve offences according to customary law (compatible with international human rights).
	UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples (2007)	Articles 10, 11(2), 19, 28(1), 29(2) and 32(2).	Right to free, prior and informed consent to any project affecting their lands as expressed through their own representative institutions.
	Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination, International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, InterAmerican Human Rights System.	UN CERD Committee, UN Committee on Social Cultural and Economic Rights, Inter-American Commission on Human Rights. ¹	Free, Prior and Informed Consent for decisions that may affect indigenous peoples. (This standard has been widely accepted as a 'best practice' standard by bodies such as World Commission on Dams, Extractive Industries Review, Forest Stewardship Council, UNDP, CBD, IUCN and WWF).
No Forced Labour	ILO Convention 29 (1930) Forced Labour	Article 5	No concession to companies shall involve any form of forced or compulsory labour.
	ILO Convention 105 (1957) Abolition of Forced Labour	Article 1	Not make use of any form of forced or compulsory labour.
Protection of Children	ILO Convention 138 (1973) Minimum Age	Articles 1-3	Abolition of child labour and definition of national minimum age for labour not less than 15-18 years (depending on occupation).
	ILO Convention 182 (1999) Worst Forms of Child Labour	Articles 1-7	Abolition of child slavery, debt bondage, trafficking and procurement for prostitution; suitable methods to monitor and enforce compliance.
	UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples (2007)	Articles 17(2), 21, 22(2)	No exploitation or exposure to hazard or discrimination against indigenous women and children
Freedom of	ILO Convention 87 (1948) Freedom of	Articles 2-11	Freedom to join organisations, federations and

¹ For details see www.forestpeoples.org

Association and Collective Bargaining	Association and Protection of Right to Organise		confederations of their own choosing; with freely chosen constitutions and rules; measures to protect the right to organise.
	ILO Convention 98 (1949) Right to Organise and Collective Bargaining	Articles 1-4	Protection against anti-union acts and measures to dominate unions; established means for voluntary negotiation of terms and conditions of employment through collective agreements.
	ILO Convention 141 (1975) Rural Workers' Organisations	Articles 2-3	Right of tenants, sharecroppers and smallholders to organise; freedom of association; free from interference and coercion.
	UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples (2007)	Article 3	Indigenous peoples have the right to self-determination and to freely pursue their economic, social and cultural development.
Non-Discrimination and Equal Remuneration	ILO Convention 100 (1951) Equal Remuneration	Articles 1-3	Equal remuneration for men and women for work of equal value.
	ILO Convention 111(1958) Discrimination (Employment and Occupation)	Articles 1-2	Equality of opportunity and treatment in respect to employment and occupation; no discrimination on the basis of race, colour, sex, religion, political opinion, national extraction or social origin.
	UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples (2007)	Articles 2, 8(2e), 9, 15(2), 16(1), 21(2), 22, 24(1), 29(1), 46(3)	No discrimination based on origin or identity; free to express identity based on custom; special attention to and full protection of rights of indigenous women.
Just Employment of Migrants	ILO Convention 97 (1949) Migration for Employment	Articles 1-9	Provision of information; no obstacles to travel; provision of health care; nondiscrimination in employment, accommodation, social security and remuneration; no forced repatriation of legal migrant workers; repatriation of savings.
	ILO Convention 143 (1975) Migrant Workers (Supplementary Provisions)	Articles 1-12	Respect basic human rights; protection of illegal migrants from abusive employment; no trafficking in illegal migrants; fair treatment of migrant labour.
Protection of Plantation Workers ²	ILO Convention 110 (1958) Plantations	Articles 5-91	Protection of members of families of recruited workers; protection of workers' rights during recruitment and transport; fair employment contracts; abolition of penal sanctions; fair wages and conditions of work; no coercion or obligation to use company stores; adequate accommodation and conditions; maternity protection; compensation for injuries and accidents; freedom of association; right to organise and collective bargaining; proper labour inspection; decent housing and medical care.
Protection of Tenants and Sharecroppers	ILO Recommendation 132 (1968) Tenants and Sharecroppers	Articles 4-8	Fair rents; adequate payment for crops; provisions for well-being; voluntary organisation; fair contracts; procedures for the settlement of disputes.

² Convention 110 Article 1(1) defines a plantation as 'an agricultural undertaking regularly employing hired workers... concerned with the cultivation or production of ... [inter alia] palm oil...'

Protection of Smallholders	ILO Convention 117 (1962) Social Policy (Basic Aims and Standards)	Article 4	Alienation with due regard to customary rights; assistance to form cooperatives; tenancy arrangements to secure highest possible living standards.
Health and Safety	ILO Convention 184 (2001) Safety and Health in Agriculture	Articles 7-21	Carry out risk assessments and adopt preventive and protective measures to ensure health and safety with respect to workplaces, machinery, equipment, chemicals, tools and processes; ensure dissemination of information, appropriate training, supervision and compliance; special protections for youth and women workers; coverage against occupational injuries and disease.
Control or Eliminate Use of Dangerous Chemicals and Pesticides	Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants (2001)	Articles 1-5	Prohibit and/or eliminate production and use of chemicals listed in Annex A (e.g. Aldrin, Chlordane, PCB); restrict production and use of chemicals in Annex B (e.g. DDT); reduce or eliminate releases of chemicals listed in Annex C (e.g. Hexachlorobenzene).
	FAO International Code of Conduct on the Distribution and Use of Pesticides (1985, Revised 2002)	Article 5	Curtail use of dangerous pesticides where control is difficult; ensure use of protective equipment and techniques; provide guidance for workers on safety measures; provide extension service to smallholders and farmers; protect workers and bystanders; make available full information on risks and protections; protect biodiversity and minimize impacts on environment; ensure safe disposal of waste and equipment; make provisions for emergency treatment for poisoning.
	Rotterdam Conventions on Prior and Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade (1998)	Articles 1, 5 and 6	Curb trade in banned and hazardous chemicals and pesticides; develop national procedures for control of their use and trade; list banned and hazardous chemicals and pesticides.
	UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples (2007)	Articles 21(1), 23, 24, 29(3)	Improvement of livelihood in sanitation, health and housing; participate in health delivery; maintain traditional health systems; effective monitoring of health.

ภาคผนวก 3 – รายการกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

Criterion	Related Laws, Regulations & Guidelines
1.1	-----
1.2	-----
2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551: (Land Development Act B.E. 2551 (2008)) 2. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518: (The Agricultural Land Reform Act B.E. 2518 (1975)) 3. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2519: (The Agricultural Land Reform Act (No. 2) B.E. 2519 (1976)) 4. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532: (The Agricultural Land Reform Act (No. 2) B.E. 2532 (1989)) 5. พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511: (Land Allocation for Living Act B.E. 2511) 6. พระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2524 7. พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2517 8. พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2526: (Land Development Act B.E. 2526 (1983)) 9. พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551: (Land Development Act B.E. 2551 (2008)) 10. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2542: (The Land Code Amendment Act (No. 8) B.E. 2542 (1999)) 11. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551: (The Act Amending the Land Code (No. 11), B.E. 2551 (2008)) 12. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2551: (The Act Amending the Land Code (No. 12), B.E. 2551 (2008)) 13. พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484: Forest Act B.E. 2484 (1941) 14. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504: National Park Act B.E. 2504 (1961) 15. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507: National Reserved Forest Act B.E. 2507 (1964) 16. พระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535: Wild Animal Reservation and Protection Act B.E. 2535 (1992) 17. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542: (Plant Varieties Protection Act B.E. 2542 (1999)) 18. กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2537) ว่าด้วยการกำหนดสัตว์ป่าให้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง 19. อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ: (Convention on Biological Diversity) 20. อนุสัญญาว่าด้วยการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ: (Convention on Wetlands of International Importance as Waterfowl Habitat: RAMSAR, 1971) 21. พระราชบัญญัติสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2542: (National Human Rights Commission Act B.E. 2542 (1999)) 22. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 2 และ 3) พ.ศ. 2551: (Labor Protection Act (No. 2, 3) B.E. 2551 (2008)) 23. พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544: (Labour Relations Act (No. 3), B.E. 2544) 24. พระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546: (Child Protection Act B.E. 2546 (2003)) 25. พระราชบัญญัติกองทุนเงินทดแทน พ.ศ. 2537: (Workmen's Compensation Act B.E. 2537) 26. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2544: (Hazardous Substance Act B.E. 2544 (2001)) 27. ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดสารเคมีอันตรายที่ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจสุขภาพของลูกจ้างพ.ศ. 2552 28. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๓๘ 29. พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535: (Factory ACT B.E. 2535 (1992)) 30. พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535: (Public Health Act B.E. 2535 (1992)) 31. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535: (The Enhancement and Conservation of National Environmental Quality Act B.E. 2535 (1992)) 32. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย 2534: Notification of Safety at Work in connection with Hazardous Chemical (B.E. 2534) 33. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการ เพื่อความปลอดภัยในการทำงานสำหรับลูกจ้าง 34. กฎกระทรวงแรงงาน เรื่อง การจัดสวัสดิการในสถานประกอบการ 35. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 36. ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม 37. ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม 38. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548 39. ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดประเภทโรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม 40. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. 2549 41. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2539) ออกตามความในพ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดคุณลักษณะน้ำทิ้งที่ระบายออกจากโรงงาน: (Ministerial Notifications No 2 on the requirements on the characteristic of discharge wastewater from the factory)

	<p>42. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535 เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว</p> <p>43. ป ร ะ ก า ศ ก ร ะ ท ร ว ง ท ร ั พ ย า ก ร ฐ ร ร ม ช า ตี แ ล ะ ส ี ง แ ว ด ล ั อ ม เ ร ื่ อ ง กำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรมเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทั้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ</p> <p>44. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. 2549</p>
2.2	<p>1. พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551: (Land Development Act B.E. 2551 (2008))</p> <p>2. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518: (The Agricultural Land Reform Act B.E. 2518 (1975))</p> <p>3. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2519: (The Agricultural Land Reform Act (No. 2) B.E. 2519 (1976))</p> <p>4. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532: (The Agricultural Land Reform Act (No. 2) B.E. 2532 (1989))</p> <p>5. พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511: (Land Allocation for Living Act B.E. 2511)</p> <p>6. พระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2524</p> <p>7. พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518</p> <p>8. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504: National Park Act B.E. 2504 (1961)</p> <p>9. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507: National Reserved Forest Act B.E. 2507 (1964)</p> <p>10. พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2518</p> <p>11. พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2517</p> <p>12. พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2526: (Land Development Act B.E. 2526 (1983))</p> <p>13. พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551: (Land Development Act B.E. 2551 (2008))</p> <p>14. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2542: (The Land Code Amendment Act (No. 8) B.E. 2542 (1999))</p> <p>15. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551: (The Act Amending the Land Code (No. 11), B.E. 2551 (2008))</p> <p>16. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2551: (The Act Amending the Land Code (No. 12), B.E. 2551 (2008))</p>
2.3	<p>1. พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551: (Land Development Act B.E. 2551 (2008))</p> <p>2. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518: (The Agricultural Land Reform Act B.E. 2518 (1975))</p> <p>3. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2519: (The Agricultural Land Reform Act (No. 2) B.E. 2519 (1976))</p> <p>4. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532: (The Agricultural Land Reform Act (No. 2) B.E. 2532 (1989))</p> <p>5. พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511: (Land Allocation for Living Act B.E. 2511)</p> <p>6. พระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2524</p> <p>7. พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2517</p> <p>8. พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2526: (Land Development Act B.E. 2526 (1983))</p> <p>9. พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551: (Land Development Act B.E. 2551 (2008))</p>
3.1	-----
4.1	-----
4.2	<p>1. พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2526: (Land Development Act B.E. 2526 (1983))</p> <p>2. พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551: (Land Development Act B.E. 2551 (2008))</p> <p>3. ร ะ เ บี ย บ ข อ ง ค ณ ะ ก ร ร ม ก า ร พ ั ฒ น า ที่ ดิน (พ . ศ . 2533) ว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคำขอให้ปรับปรุงดินหรือที่ดินหรือการอนุรักษ์ดินและน้ำเป็นการเฉพาะราย</p>
4.3	<p>1. พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2526: (Land Development Act B.E. 2526 (1983))</p> <p>2. พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551: (Land Development Act B.E. 2551 (2008))</p> <p>3. ร ะ เ บี ย บ ข อ ง ค ณ ะ ก ร ร ม ก า ร พ ั ฒ น า ที่ ดิน (พ . ศ . 2533) ว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคำขอให้ปรับปรุงดินหรือที่ดินหรือการอนุรักษ์ดินและน้ำเป็นการเฉพาะราย</p>
4.4	<p>1. พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ.2520: Artesian Water Act B.E. 2520 (1978)</p> <p>2. พระราชบัญญัติ น้ำบาดาล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546: Artesian Water Act (No. 3), B.E. 2546 (2003)</p> <p>3. ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน</p> <p>4. ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฉบับที่ 20 (พ.ศ.2543) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน</p> <p>5. ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2537) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน</p> <p>6. ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ (Draft)</p>
4.5	<p>1. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535: (Hazardous Substance Act B.E. 2535 (1992))</p>
4.6	<p>2. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541: (Labor Protection Act B.E. 2541 (1998))</p> <p>3. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551: (Labor Protection Act (No. 2) B.E. 2551 (2008))</p> <p>4. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535: (Hazardous Substance Act B.E. 2535 (1992))</p> <p>5. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544: (Hazardous Substance Act (No. 2) B.E. 2544 (2001))</p> <p>6. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551: (Hazardous Substance Act (No. 3) B.E. 2551 (2008))</p> <p>7. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. 2538</p>

	8. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ. 2534 9. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม (สารเคมี) พ.ศ. 2520 10. ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง กำหนดชนิดและประเภทของสารเคมีอันตราย พ.ศ. 2535 11. กฎกระทรวง ว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานเกษตรกรรม พ.ศ.2547 12. ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดสารเคมีอันตรายที่ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้างพ.ศ. 2552
4.7	1. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541: (Labor Protection Act B.E. 2541 (1998)) 2. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551: (Labor Protection Act (No. 2) B.E. 2551 (2008)) 3. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม (สารเคมี) พ.ศ. 2520 4. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ. 2534 5. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุขกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดวิธีการขนส่ง การเก็บรักษา การทำลายวัตถุมีพิษ หรือการปฏิบัติกับภาชนะบรรจุซึ่งมีพิษ (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2525 6. กฎกระทรวง ว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานเกษตรกรรม พ.ศ.2547 7. กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร และการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง พ.ศ. 2549 8. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549 9. ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขนส่ง เก็บรักษา เคลื่อนย้าย และกำจัด หนีบท่อ ภาชนะบรรจุ หรือวัสดุห่อหุ้มสารเคมีอันตราย
4.8	1. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541: (Labor Protection Act B.E. 2541 (1998)) 2. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551: (Labor Protection Act (No. 2) B.E. 2551 (2008)) 3. ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน
5.1	1. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535: (The Enhancement and Conservation of National Environmental Quality Act B.E. 2535 (1992)) 2. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2521 3. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2518
5.2	1. พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484: (Forest Act B.E. 2484 (1941)) 2. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504: (National Park Act B.E. 2504 (1961)) 3. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507: (National Reserved Forest Act B.E. 2507 (1964)) 4. พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535: (Wild Animal Reservation and Protection Act B.E. 2535 (1992)) 5. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542: (Plant Varieties Protection Act B.E. 2542 (1999)) 6. กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2537) ว่าด้วยการกำหนดสัตว์ป่าให้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง 7. กฎกระทรวง กำหนดให้เป็นสัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. 2546
5.3	-----
5.4	-----
5.5	1. พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484มาตรา 54: (Forest Act B.E. 2484 (1941)) 2. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507มาตรา 14: (National Reserved Forest Act B.E. 2507 (1964)) 3. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504มาตรา 16: (National Park Act B.E. 2504 (1961)) 4. พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 มาตรา 38: (Wild Animal Reservation and Protection Act B.E. 2535 (1992)) 5. พรบ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 มาตรา 96
5.6	-----
6.1	-----
6.2	-----
6.3	-----
6.4	-----
6.5	1. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541: (Labor Protection Act B.E. 2541 (1998)) 2. พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550: (Social Welfare Promotion Act (No 2) B.E. 2550) 3. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551 (หลักประกัน ข้อมังคัมการทำงาน ค่าชดเชยพิเศษ และบทลงโทษ): (Labor Protection Act (No. 2) B.E. 2551 (2008)) 4. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551(อัตราจ้างจ้าง): (Labor Protection Act (No. 3) B.E. 2551 (2008))
6.6	1. พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.2518: (Labour Relations Act B.E. 2518) 2. พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544: (Labour Relations Act (No. 3) B.E. 2544)

6.7	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541: (Labor Protection Act B.E. 2541 (1998)) 2. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551: (Labor Protection Act (No. 2) B.E. 2551 (2008)) 3. พระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546: (Child Protection Act B.E. 2546 (2003))
6.8	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระราชบัญญัติสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2542: (National Human Rights Commission Act B.E. 2542 (1999)) 2. พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 3. อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) 4. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551 5. กฎกระทรวง ว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานเกษตรกรรม พ.ศ. 2547
6.9	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 2. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541: (Labor Protection Act B.E. 2541 (1998)) 3. พระราชบัญญัติความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550
6.10	-----
6.11	-----
7.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535: (The Enhancement and Conservation of National Environmental Quality Act B.E. 2535 (1992)) 2. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2521 3. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2518
7.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2526
7.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484: (Forest Act B.E. 2484 (1941)) 2. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504: (National Park Act B.E. 2504 (1961)) 3. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507: (National Reserved Forest Act B.E. 2507 (1964)) 4. พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535: (Wild Animal Reservation and Protection Act B.E. 2535 (1992)) 5. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542: (Plant Varieties Protection Act B.E. 2542 (1999)) 6. กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2537) ว่าด้วยการกำหนดสัตว์ป่าให้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง 7. อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ: (Convention on Biological Diversity) 8. อนุสัญญาว่าด้วยการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ: (Convention on Wetlands of International Importance as Waterfowl Habitat: RAMSAR, 1971)
7.4	-----
7.5	-----
7.6	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม พ.ศ. 2518: (The Agricultural Land Reform Act B.E. 2518 (1975))
7.7	<ol style="list-style-type: none"> 6. พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484มาตรา 54: (Forest Act B.E. 2484 (1941)) 7. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507มาตรา 14: (National Reserved Forest Act B.E. 2507 (1964)) 8. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504มาตรา 16: (National Park Act B.E. 2504 (1961)) 9. พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 มาตรา 38: (Wild Animal Reservation and Protection Act B.E. 2535 (1992)) 10. พรบ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 มาตรา 96
8.1	-----